

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI
MAGISTRAT
DR. ANTHONY G. VELLA BA. LL.D. M.A.

Illum 26 t'Ottubru 2017

Pulizija

Spettur Joseph Mercieca

Spettur Spiridione Zammit

Vs

George-Micahel Spiteri

Il-Qorti;

Wara li rat l-imputazzjonijiet kontra George-Michael Spiteri, 42 sena, iben Edgar u Salvina nee' Xuereb, imwieled Attard nhar it-2 ta' Marzu, 1973 u li joqghod nru.31, E' Dorado, Triq il-Ward tax-Xemx, Fgura, detentur ta' karta ta' l-identita' 131673M;

Talli nhar il-31 ta' Lulju, 2015, ghall-habta tat-8a.m., gewwa l-Isptar San Vincenz De Paule, fil-limiti ta' Hal Luqa:

- 1) Bhalta persuna li kienet jew missha kienet taf li Carmelo Bonello, ta' 92 sena, hu anzjan u/jew adult dipendenti u li, taht cirkostanzi jew kundizzjonijiet li x'aktarx jikkawzaw offiza gravi fuq il-persuna jew mewt, xjentement gieghel jew ippermetta lill-istess Carmelo Bonello, jsofri, jew gab fuqu ugiegh fiziku jew tbatija mentali mhux gustifikabbli jew waqt li kellu l-kura u l-kustodja ta' l-istess Carmelo Bonello, persuna anzjan u/jew adult dipendenti, xjentement gieghel jew ippermetta lill-istess persuna anzjana jew adult dipendenti jitqieghed f'sitwazzjoni li l-persuna jew is-sahha taghha tkun f'periklu;
- 2) Minghajr il-hsieb li joqtol jew li jqieghed il-hajja ta' Carmelo Bonello, ta' 92 sena, f'periklu car, ikkaguna griehi ta' natura hafifa fuq l-istess pazjent;

- 3) Talli bhala ufficjal jew impjegat pubbliku, dolożament, bi ksur tad-dmirijiet tieghu, ghamel jew naqas li jaghmel xi att b'taghkis jew bi hsara ta' haddiehor.

Rat id-dokumenti kollha ezebiti;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet lill-partijiet;

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti li taw lok ghal din il-kawza kienu, fil-qosor, is-segwent. Fiz-zmien tal-incident mertu ta' din il-kawza, l-imputat kien impjegat bhala *nursing aid* fl-isptar San Vincenz de Paule. Fil-jum in kwistjoni, il-31 ta' Lulju 2015, l-imputat kien assenjat *constant watch* ma' pazjent ta' 92 sena, certu Carmelo Bonello. Dakinhar l-imputat beda jipprepara biex jahsel lil Bonello izda dan ma riedx u rresistih. Kien hawnhekk li l-imputat tah daqqa ta' harta f'wicc, wara li zammlu idejh 'l isfel, bil-konsegwenza li kkagunalu offiza hafifa. Dan l-incident ratu wahda mill-*cleaners* tal-isptar, Chantelle Bonello, li minnufih irrappurtat lis-superjuri taghha, u infethet inkjesta interna mill-isptar. Aktar tard sar rapport ukoll lill-Pulizija, u l-imputat gie interrogat l-ghada, l-1 ta' Awwissu, 2015, fejn hu rilaxxa stqarrija, u sussegwentement tressaq b'arrest taht dawn l-akkuzi.

Mill-provi prodotti jirrisulta li hu minnu li kien hemm incident bejn Carmelo Bonello u l-imputat. Il-Prosekuzzjoni ressqet diversi xhieda, li kollha indikaw li l-imputat, fil-kors tax-xoghol tieghu bhala *nursing aid* fl-isptar San Vincenz, dakinhar tal-incident sawwat lil Carmelo Bonello. Fost dawn ix-xhieda hemm Chantelle Bonello, il-*cleaner* li rat u li rrapportat l-incident, u kkonfermat fl-Awla stess waqt id-deposizzjoni taghha li kien l-imputat li ta daqqiet lil Bonello waqt li kien qed izommlu idejh b'id wahda. Din xehdet fis-seduta tal-21 ta' Jannar, 2016, u x-xiehda taghha tinsab esebita a fol 63 *et seq* tal-process. Xehed ukoll Patrick Vella, in-*nursing officer*, li kien hu li rcieva r-rapport minn ghand Chantelle Bonello. Hu spjega li ha r-rapport minn ghandha, kellem lill-imputat, u ghadda r-rapport lis-superjuri tieghu, li min-naha taghhom ghamlu rapport miktub. Hu xehed fis-seduta tat-3 ta' Marzu, 2016, a fol 119. Xehed ukoll Rudolph Cini, Chief Nursing Manager, li qal li rcieva r-rapport minn ghand Vince Saliba, Senior Nurse Manager, li min-naha tieghu kien rcieva rapport minn ghand Patrick Vella. Hu xehed nhar l-14 ta' April, 2016, a fol 151 tal-process. Vincent Saliba kien xehed fid-19 ta' Novembru, 2015, u kien esebixxa r-rapport tieghu li kien mghoddi lis-superjuri tieghu biex jittiehdu passi ulterjuri. Ix-xiehda tieghu tinsab a fol 35 tal-process, u d-dokument esebit minnu jinsab a fol 43.

Xehdu wkoll it-tobba li kienu esaminaw lil Bonello, u dawn iccertifikaw li kien qed isofri minn griehi ta' natura hafifa. Gew esebiti wkoll il-*files* medici ta' Bonello. Finalment xehdu l-ufficjali tal-Pulizija li spjegaw l-investigazzjoni taghhom hekk kif ircevw ir-rapport mill-isptar.

In difesa xehed l-imputat fis-26 ta' Jannar 2017, a fol 183 tal-process. Hu innega li kien ta daqqiet lil Bonello. Qal li l-anzjan ma riedx jinhasel, u beda jxejjer idejh. Beda jqum minn fejn kien, qatta' l-harqa li kien liebes, u ghamilha difficli biex l-imputat ikompli mieghu. Dak il-hin kienu hu u Bonello biss. Qal ukoll li meta gie interrogat mill-Pulizija, gie mgieghel ighid li kien sawwat lill-anzjan. Di fatti, fl-istqarrija tal-istess imputat, esebita a fol 11 *et seq* tal-process, hemm indikat car li kien ammetta mal-Pulizija li Bonello qabbizielu u tahieli. Fil-kliem testwali tal-imputat, "Daqqa wahda tajtu u inzertat ratni l-cleaner." Fix-xiehda tieghu quddiem din il-Qorti, l-imputat ipprova jitfa dell fuq l-operat tal-Ispetturi investigattivi, u qal li kien imgieghel ighid hekk fl-istqarrija.

Ix-xhieda l-ohra tad-difiza kienu jittrattaw incident precedenti fejn kien wegga' Bartolo, meta qatta' purtiera fl-istess sptar u waqa' u wegga' wiccu, haga li mhix kontestata u hija pacifika u ppruvata. Xhieda ohra xehdu fuq il-karattru tal-imputat, li hu kwiet u jaghmel xoghlu tajjeb hafna. Id-difiza esebiet l-*employment file* tieghu bhala prova ta' dan.

Minn esami tal-provi l-Qorti m'ghandha ebda dubju li fil-31 ta' Lulju 2015, inqala' incident fl-isptar San Vincenz, fejn wegga' hafif Carmelo Bonello, anzjan ta' 92 sena, u ta' dan l-incident jahti unikament l-imputat. Assolutament mhix difiza li jigi argumentat li l-anzjan kien aggressiv mieghu u li ma setax jikkontrollah, jew li addirittura jichad li tah daqqa f'wiccu. Ix-xhud Chantelle Bonello spjegat kif rat lill-imputat izomm idejn l-anzjan b'id wahda u jaghtih daqqa f'wiccu bl-id l-ohra. Dan l-agir huwa inspjegabbli u ghal kollox kundannabbli. Il-Qorti ma tista' qatt taccetta vjolenza minn persuna fuq ohra, izjed u izjed meta hemm tant disparita' fis-sahha u fl-eta'. Persuna anzjana li tkun ghexet ghomorha u tasal ghall-eta' venerabbli jisthoqilha kull rispett u kura attenta, u mhux reazzjoni vjolenti fil-konfront taghha. L-anzjani, bhat-tfal, huma fost l-aktar persuni vulnerabbli fis-socjeta' u jisthoqilhom il-protezzjoni kollha tal-ligi. Jekk huwa minnu li Bonello kien aggressiv u difficli biex jigi kkontrollat, ma jista' qatt jiggustifika li l-persuna li qed tiehu hsiebu zzommu 'l isfel b'id wahda u ttiha daqqa ta' harta f'wiccu bl-id l-ohra.

Illi ghalhekk, il-Qorti hi tal-fehma li l-imputat ghandu jinstab hati tal-akkuzi migjuba kontra tieghu. Kwantu ghal piena, din ghandha tkun wahda ta' prigunerija effettiva. L-Artikolu 257A jaghti parametri ta' minimu sentejn u massimu ta' hames snin prigunerija. Il-Qorti thoss li fic-cirkostanzi tal-kaz, in vista li l-fedina penali tal-imputat hija wahda netta, u l-offiza sofferta minn Bonello kienet wahda hafifa, il-piena ta' prigunerija ser tkun fil-minimu taghha, ghalkemm effettiva.

Ghal dawn il-motivi l-Qorti;

Wara li rat l-Artikoli 138, 214, 215, 221(1), 222A u 257A(1)(2) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Din il-Qorti qiegħda ssib lill-imsemmi imputat hati tal-akkużi kif dedotti mill-Prosekuzzjoni u qiegħda tikkundannha għal sentejn prigunerija.

Il-Qorti fissret fi kliem car, il-portata ta' din is-sentenza lill-imputat.

DR ANTHONY G VELLA BA. LL.D. M.A.

MAGISTRAT